

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/131/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715200265
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715200265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudcov JUDr. Gabriely Janákovvej a Mgr. Ivana Kubínyiho v právnej veci navrhovateľa: J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., A. L. XXXX/XX proti odporcom: 1/ H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. L., K. XXXX/XXX-XX a 2/ C. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. L., K. XXXX/XXX-XX, obaja zastúpení advokátom Mgr. H. J., so sídlom J. L., M. X/X, o zapretie otcovstva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24. novembra 2015 č. k. 3C/13/2015-182, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia každému po 44,74 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám ich právneho zástupcu Mgr. H. J., advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh o zapretie otcovstva a „výmaz z rodného listu“. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcom 1/, 2/ trovy právneho zastúpenia každému po 175,01 eur k rukám ich právneho zástupcu. Svoje rozhodnutie odôvodnil popisom vykonaných dôkazov, z ktorých vyplynulo, že navrhovateľ a odporkyňa 1/ uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v obci R. v K.. Toto manželstvo bolo rozvedené Okresným súdom Považská Bystrica dňa 29.11.2006 - rozsudok právoplatný 06.12.2006. Za trvania manželstva, a to 20.01.1997 sa narodil odporca 2/, pričom v rodnom liste ako otec odporcu je uvedený navrhovateľ. Ďalej konštatoval, že na právo navrhovateľa zaprieť otcovstvo sa vzťahoval právny stav podľa Zák. č. 94/1963 Zb. v zmysle § 114 Zák. č. 36/2005 Z. z., ktorý zrušil Zák. č. 94/1963 Zb. s účinnosťou od 01.04.2005. Navrhovateľ podal žalobu na zapretie otcovstva dňa 19.01.2015, t. j. za účinnosti Zák. č. 36/2005, avšak v zmysle prechodného ustanovenia sa na vznik jeho právneho vzťahu k odporcovi 2/ a na práva a povinnosti z neho vzniknuté vzťahoval Zák. o rodine č. 94/1963 Zb.. Podľa ust. § 57 ods. 1 Zák. č. 94/1963 Zb. sa mohol navrhovateľ do šesť mesiacov odo dňa, kedy sa dozvedel, že sa jeho manželke narodilo dieťa domáhať zapretia otcovstva na súde. Navrhovateľ však podal návrh na zapretie otcovstva na súde až 19.01.2015, teda po uplynutí šesťmesačnej prekluzívnej lehoty stanovenej podľa § 57 ods. 1 Zák. č. 94/1963 Zb.. Keďže táto lehota je prekluzívna, má za následok zánik práva. Za takýchto okolností potom považoval návrh na zapretie otcovstva nedôvodný, nakoľko bol podaný po uplynutí šesťmesačnej prekluzívnej lehoty, ktorá má za následok zánik práva. Zároveň poukázal na judikatúru Európskeho súdneho dvora pre ľudské práva v súvislosti so zapretím otcovstva, ktorá vychádza z pravidla, že po uplynutí zákonných lehôt na zapretie otcovstva prevažujú záujmy dieťaťa na držaní vytvorený rodinných väzieb nad záujmami otca na zosúladení právnej situácie s biologickou realitou. Poukázal na to, že v danom prípade navrhovateľ uvádza viaceré časových momentov, kedy sa údajne mal dozvedieť o tom, že odporkyňa 1/ mala údajne v rozhodnom čase na počatie odporcu 2/ sexuálny styk s inými mužmi, čo by sponchybovalo jeho

otcovstvo. Uvádza r. 1996 aj 2013, kde uvádza, že sa tak malo stať po návrate z výkonu trestu odňatia slobody, prípadne prelom r. 2013 - 2014. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podľa jeho tvrdení mal už dávno pochybnosti o svojom otcovstve k odporcovi 2/, avšak nevyužil právne prostriedky na zapretie otcovstva v zákonnej lehote zo subjektívnych dôvodov, z toho dôvodu je jeho návrh na zapretie otcovstva nedôvodný nielen podľa Slovenskej právnej úpravy zapretia otcovstva, ale aj s poukazom na judikatúru ESLP a dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Keďže k zamietnutiu návrhu došlo z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty na podanie návrhu, nevykonal dôkazy navrhované v konaní, a to výsluchom svedkov, prípadne znaleckých posudkov.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní poukazoval na to, že na pojednávanie súdu prvého stupňa, ktoré sa konalo 08.10.2015 sa nedostavil z dôvodu nemoci, avšak ospravedlnil sa. Pokiaľ ide o iné skutočnosti uvádzané v návrhu, tak dátum 1996 spomínal v inej súvislosti, nie v súvislosti s konkrétnou neverou. Podozrenie mal vždy, ale dôkazy mal až na prelome r. 2014/2015 a žiadnu šesťmesačnú lehotu nezmeškal. Ďalej poukazoval na to, že sa pojednávania nezúčastnil z dôvodu práceneschopnosti a svoju neúčasť ospravedlnil. V závere vyslovil námietku zaujatosti Okresného súdu v Považskej Bystrici z dôvodu rodinných väzkov s príslušníkmi súdu a advokátov v Považskej Bystrici s odporkyňou 1/.

Odporcovia vo vyjadrení, ktoré podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhli rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Odvolanie navrhovateľa považovali za zmätočné, navzájom si odporujúce, z ktorého vyznieva, že navrhovateľ nemá žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny.

Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým sa končí konanie vo veci samej možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písm. a/ až f/ cit. zákonného ustanovenia. Navrhovateľ vo svojom odvolaní výslovne neoznačuje ani jeden z tam uvedených dôvodov na odvolanie, avšak z jeho obsahu je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčíta, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo je dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

Dôvodom na zrušenie prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom je v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. tá skutočnosť, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, čo zároveň môže byť dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p..

Podľa súdnej praxe sa za možnosť odňatia konať pred súdom považuje taký postup súdu, ktorý znemožňuje alebo sťažuje účastníkovi konania realizovať jeho procesné práva.

Medzi základné právo účastníka konania patrí účasť na ústnom pojednávaní súdu.

V prejednávanej veci vyplýva zo spisu, že súd prvého stupňa určil termín pojednávania na termín 30.06.2015, na ktorý termín sa účastníci nedostavili, avšak odporcovia súhlasili s tým, aby bolo konané v ich neprítomnosti. Následne bol určený termín pojednávania na 18.08.2015, ktoré pojednávanie bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti sudkyne. Na pojednávanie konané 08.10.2015 sa navrhovateľ nedostavil. Následne svoju neúčasť ospravedlnil a doložil aj lekárske potvrdením.

Na pojednávanie, ktoré sa konalo 24.11.2015 a na ktorom aj súd prvého stupňa vydal napadnutý rozsudok sa navrhovateľ nezúčastnil a svoju neúčasť neospravedlnil. Zo spisu vyplýva, že ospravedlnenie a lekárske potvrdenie (ktoré opätovne pripája aj k odvolaniu) sa týka termínu pojednávania dňa 08.10.2015 a nie pojednávania určeného na deň 24.11.2015. Súd prvého stupňa žiadosti o odročenie pojednávania zo dňa 08.10.2015 aj vyhovel, avšak na ďalšie pojednávanie navrhovateľ svoju neúčasť neospravedlnil, a ak preto súd prvého stupňa pojednával v jeho neprítomnosti, nemá to za následok odňatie možnosti konať pred súdom (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Ďalším dôvodom na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. g/ tá skutočnosť, že rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený.

Navrhovateľ v odvolaní poukazuje na to, že rozhodnutie bolo vydané sudcom, ktorý je vo veci zaujatý z toho dôvodu, že má určitý vzťah k jeho bývalej manželke, t. j. odporkyňi 1/.

Ust. § 15a O.s.p. stanovuje podmienky, za ktorých môže účastník uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Podľa ods. 2 cit. zákonného ustanovenia účastník môže uplatniť námietku zaujatosti najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide alebo do 15 dní, od kedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Zo spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ neuplatnil na prvom pojednávaní, ktorého sa zúčastnil námietku zaujatosti voči prejednávajúcej sudkyňi, a neurobil tak ani počas celého prvostupňového konania. Vo svojej námietke v rámci odvolania neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť akýkoľvek vzťah predpokladaný v ust. § 14 ods. 1 O.s.p. pre vylúčenie sudkyne, ktorej vec pripadla na prejednanie podľa rozvrhu práce a zároveň ani neuvádza, kedy sa mal o takýchto skutočnostiach dozvedieť. Z vyjadrenia Mgr. R. F., ktorej vec pripadla na prejednanie a rozhodnutie podľa rozvrhu práce vyplýva, že vo veci sa necíti byť zaujatá, že s účastníkmi neprišla do kontaktu, osobne ich nepozná.

Nie je preto možné konštatovať existenciu tejto ďalšej vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p..

Pokiaľ ide o dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) podľa súdnej praxe predstavuje mylnú aplikáciu a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

V prejednávanej veci vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, že súd prvého stupňa aplikoval na vec ust. § 114 Zák. o rodine, t. j. Zák. č. 36/2005 Z. z., podľa ktorého právne vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2005, t. j. dňom, kedy nadobudol účinnosť citovaný Zákon o rodine sa posudzujú podľa ustanovení tohto zákona, ale vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z nich vzniknuté sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Predchádzajúcim predpisom bol Zákon o rodine č. 94/1963 Zb., ktorý v ust. § 57 ods. 1 upravoval prekluzívnu lehotu, v ktorej mohol manžel matky zaprieť otcovstvo na súde tak, že sa tak môže stať do šesť mesiacov odo dňa, kedy sa manžel dozvedel, že sa jeho manželke narodilo dieťa.

V prejednávanej veci je nepochybné, že navrhovateľ žil v spoločnej domácnosti s odporkyňou 1/ v čase narodenia odporcu 2/, a teda šesťmesačná lehota na zapretie otcovstva v zmysle ust. § 57 ods. 1 Zák. č. 94/1963 Zb. uplynula 20.07.1997, t. j. pred nadobudnutím účinnosti Zák. č. 36/2005 Z. z., ktorý upravuje lehotu na zapretie otcovstva manželom matky v ust. § 86 ods. 1 tak, že manžel môže zaprieť na súde, že je otcom tohto dieťaťa do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa.

Vzhľadom na prechodné ustanovenie, t. j. § 114 Zák. č. 36/2005 Z. z. však ustanovenie § 86 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. nie je v danom prípade možné aplikovať, keďže k uplynutiu lehoty na zapretie otcovstva došlo pred vznikom jeho účinnosti.

Keďže dôvody na odvolanie neboli navrhovateľom v jeho odvolaní uplatnené opodstatnene, krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odvolacom konaní boli tak úspešní odporcovia, ktorí majú v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, pričom trovy spočívajú v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k odvolaniu vo výške podľa § 10 ods. 1 Vyhl. č. 655/2004 Z. z..

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.